

Občni zbor konference OO sindikata Mesokombinata Perutnina Ptuj

Za predsednico konference osnovnih organizacij sindikata izvoljena Erika MIHELAC.

V petek, dne 10. februarja je bil redni občni zbor konference OOS pri Mesokombinatu Perutnina Ptuj. Visoka udeležba, bogata poročila, plodna razprava in sprejeti konkretni sklepi ter stališča so odraz zelo uspešnega sindikalnega dela in življenja delavcev ter kooperantov, ki združujejo svoje delo in sredstva v Perutnini Ptuj.

Dosedanji predsednik konference OOS Ivan Zupanič je v tričetrt urnem poročilu nanizal vrsto zanimivih ugotovitev, katere so navzoči sprejeli z vsesplošnim odobravanjem.

Perutnina je poslovno leto 1977 zaključila zelo uspešno. Po doseženem celotnem prihodku v višini 220. starih milijard din je ponovno na prvem mestu v ptujski občini. Tudi po družbenem planu razvoja SRS je svoje naloge preseгла. Rezultati pa bi lahko bili še boljši, če bi se lahko perutninarstvo v SRS razvijalo pod enakopravnimi ekonomskimi pogoji v okviru kmetijske panoge, kot je to slučaj v ostalih republikah SFRJ, kjer ima perutninarstvo enakovrednejše pogoje in to predvsem zaradi cenejših kreditov, celo mednarodnih. Ker pa tega v SRS ni, se naša proizvodnja kljub povečanemu načrtovanju in preložitvam v odnosu do jugoslovanske zmanjšuje. Tako kljub razmeroma visoki gospodarski rasti Perutnine Ptuj in ostalih perutninskih kombinatov v SRS v nekem smislu celo nazadujemo, četudi smo v marsičem dosegli zapadno evropski nivo, kar velja še zlasti za tehnologijo in proizvodne rezultate. Pa ne samo to. Nekateri v republikah so nam vsilili novo slovensko pasmo Prelux, ki pa še zdaleč ni dala deklariranih rezultatov ampak je nasprotno kar občutno zmanjšalo naš pričakovani dohodek.

Novo kvaliteto smo dosegli v nadaljnjem razvoju sistema socialističnega samoupravljanja. Mnogoštevilni zbori delovnih ljudi in kooperantov, zelo številne seje DS, raznih odborov in komisij. Izpričujejo resnično željo, da bi delavci zares odločali o pogojih, sredstvih in rezultatih svojega dela in da bi bila njihova vloga pri oblikovanju in uresničevanju politike družbeno-ekonomskega razvoja še bolj odločilna. Pri tem pa še žal nismo dosegli potrebne širine. Na zborih in sejah imajo še vedno prevladujoč vpliv vodilni delavci iz DSSS in TOZD. Delavci iz neposredne proizvodnje se premalo oglašajo. Če je to zaradi tega, ker so predlogi dobro pripravljene, je v redu, če pa je temu kriv slab stik z bazo, se bo potrebno drugače organizirati.

Tudi naš delegatski sistem ima slične težave. Poedini delegati zelo aktivno sodelujejo v DPS in v SIS. Nekateri izmed njih se zelo uspešno vključujejo v razprave na zborih ZZD, DPO in SIS in tako pomagajo oblikovati sprejete sklepe in stališča.

Delo samoupravne delavske kontrole se bolj odraža na preventivnih ukrepih, manj pa v samih akcijah. Vseeno menimo, da je bilo njeno delovanje pozitivno.

V vseh 8. organizacijskih enotah Perutnine Ptuj, to je v 6. TOZD, v eni TOK in v eni delovni skupnosti skupnih služb, delujejo OOS.

V večjih OOS so osnovane tudi sindikalne skupine, na čelu teh pa poverjeniki. Vseh osem OOS sestavlja konferenco OOS, njen izvršilni organ pa je predsedstvo konference OOS.

Vloga predsedstva konference OOS je predvsem v koordinaciji dela. OOS je tako osnovna celica in oblika sindikalnega dela v njej organiziranih članov. Tako OOS predstavljajo najbolj odločujoč dejavnik v družbeno-ekonomskem in političnem življenju naših delavcev.

VSEM SODELAVKAM, KOOPERANTKAM
IN UPOKOJENKAM

ŽELIMO OB 8. MARCU

DNEVU ŽENA

ŠE VEČ DELOVNI USPEHOV, ZDRAVJA
IN OSEBNE SREČE

SAMOUPRAVNI ORGANI,
DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE,
VODSTVO DELOVNE ORGANIZACIJE
IN UREDNIŠTVO
PTUJSKEGA PERUTNINARJA

Mladi iz mesne industrije in naši pevci so izvedli kulturni program (Foto: L. C.)

Občni zbor Konference OOS Perutnina Ptuj

Iz poročil in razprave na vseh 8. zborih OOS, ki so bili v mesecu januarju letos, je prišlo še posebno do izraza to, da so vse naše OOS delovale tako, da je sindikat postajal resnično politična organizacija delavcev in da njegova dejavnost in politika posega v vsa področja življenja in dela delavcev. Tako je postal sindikat sestavni del samoupravljanja in političnega življenja.

Prej omenjena sindikalna organiziranost v tem trenutku odgovarja našim potrebam. Slabše imamo organiziran sindikat v poslovnih enotah, ki so oddaljene od Ptuja. Tako bomo morali na primer za našo dislocirano enoto v Beogradu, kjer je zaposlenih 35 delavcev, razmišljati o ustrežnejši sindikalni organiziranosti, da bo tudi tam lahko sindikalno delo oživel.

Leto Titovih in partijskih jubilejev je bilo tudi leto najintenzivnejših prizadevanj za uresničevanje zakona o združenem delu. Tudi naši delavci so z velikim interesom in prizadevnostjo sodelovali vsak po svojih močeh in v svojem okolju, z željo, da se določila ZZZ čim bolj uresničijo tudi v naši vsakdanji praksi.

Pri pripravah vsebine samoupravnih in drugih aktov so zelo prizadevno in ustvarjalno delovali nekateri naši strokovni sodelavci za kar jim konferenca sindikata izreka posebno priznanje.

Bitka za uveljavljanje novih samoupravnih odnosov še ni končana. Pred sindikatom je tako naloga, da jo uspešno zaključimo.

V času intenzivnih priprav na občni zbor konference OOS smo izvajali tudi našo zelo pomembno družbenopolitično akcijo. Predkandidske konference na katerih smo izbirali in potrjevali kandidate za zbor združenega dela OS Ptuj, za zbor DPO in druge delegate. Ocenjujejo, da smo v naših OOS skupno z drugimi DPO in člani DS to nalogo zelo odgovorno in uspešno izvršili. Same skupščinske volitve, ki so pred nami, bodo za nas več ali manj le formalnost.

V mesecu aprilu nas čakajo naloge ob volitvah v naše nove samoupravne organe, ko bomo volili nove delavske svete, delavske kontrole in disciplinske komisije. Dosedanjim namreč v mescu marcu potečejo mandati.

Obveščanje delavcev o celotnem poslovanju naše DO preko zborov, sej in sestankov, je bilo že dokaj uspešno in na kvalitetni višini. Najboljše je bilo obveščanje preko glasila Ptujski perutninar, katerega smo delavci in kooperanti z veseljem sprejeli, ter ga redno prebiramo. Želimo, da bi to glasilo objavljalo več zadev iz dela in življenja naših delavcev, zlasti še iz neposredne proizvodnje.

Mladi v Mesni industriji so še pred leti dokazali, da je kulturno življenje od njih neločljivo. Danes se že lahko pohvalimo z nekaj zelo uspešnimi nastopi, zlasti še z nastopi našega pevskega zbora, ki je razmeroma v kratkem času dosegel zelo vidne uspehe v Perutnini in drugod.

Ljudska obramba in družbena samozaščita postajata tudi pri nas sestavni del samoupravnih pravic, odgovornosti in obveznosti ter prispevata k razvoju in stabilnosti naše družbe. Njena vloga in potreba zahtevata, da se v nadaljnjem medsebojnem povezovanju razvije v celoti obrambni in zaščitni sistem.

Med delavci je tudi iz leta v leto več zanimanja za aktivno športno udejstvovanje. Naši športniki so na večjih tekmovanjih kot so bile ptujске delavske športne igre, prvenstvo Perutnine, troboj ekip Koka-Podravka-Perutnina in še na drugih tekmovanjih dosegli vrsto odličnih uvrstitev.

Večje število naših delavcev še nima ustreznih stanovanj. Za letos menimo, da bomo še podprli s krediti, gradnjo individualnih stanovanj v privatni lastnini že v naslednjem letu pa bomo začeli spet z gradnjo stanovanjskega bloka.

Za letni dopust smo imeli v eni izmeni na razpolago 66 ležišč in to v Fiesi, Portorožu, Biogradu na moru, Zadru in Poreču. Kapacitete so bile polno zasedene le dober mesec. Kako bo v bodoče, bo potrebno ponovno proučiti.

Vseh delavcev v Perutnini nas je 1100, od teh 510 žensk. V zadnjem obdobju fluktuacija ni nepomembna. To pomeni, da so odnosi v redu. Isto velja za zasluzke, ki so v povprečju za leto 1977 okoli 5.000 din mesečno na zaposlenega.

Skrb za šolanje in izpopolnjevanje kadrov je vedno prisotna in omogoča skoraj vsem, da se tudi ob delu izobražujejo. Več povdarka pa bo vseeno potrebno nameniti poklicu perutninarja, ker tega profila kmetijske šole posebej ne usposablajo.

Toplo in okusno malico med delom lahko dobivajo vsi zaposleni, razen nekaterih vrst bolnikov in terenskih delavcev. Tem pripadajo boni.

Če tudi so v celoti vzeto doseženi rezultati zelo dobri, nas obvezujejo, da bomo morali v bodoče še hitreje napredovati, skrbneje gospodariti, še več ustvarjati in boljše samoupravljati.

Te cilje bomo nedvomno tudi dosegli, če bomo vsi delavci in kooperanti tudi v nadalje ostali prizadevni člani naše samoupravne socialistične družbe.

Pred sindikatom je še mnogo zelo pomembnih in odgovornih nalog. Med najpomembnejše spadajo: Nadaljnjo in doslednejšo

Pred delovnim predsedstvom poroča predsednik konference tov. Zupanič (Foto: L. C.)

uresničevanje ZZZ v naši vsakdanji praksi. V do sedaj sprejetih samoupravnih sporazumih smo sprejeli celo vrsto življenjsko pomembnih opredelitev, ki bodo odločilno vplivale na naše nadaljnje delo in razvoj.

Tudi v nadalje bomo morali še bolj bogatiti zavest o humanih vrednotah socialističnih samoupravnih odnosov ter s tem v zvezi krepiti načela samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja.

Prav tako bomo morali krepiti dobre tovariške odnose med delavci in kooperanti ter čuvati našo enotnost. Vsi se moramo zavedati, da nas delo v Perutnini bogati in usrečuje ter nam nudi socialno varnost.

Po poročilih in plodni razpravi so sledile volitve v novo predsedstvo konference OOS, ki ga zdaj sestavljajo:

Predsednik:	Mihelič Erika
člani:	Mlakar Martin
	Peter Anica
	Mlakar Ciril
	Cajnko Alojz
	Jrkovič Barbara
	Bedenik Janko
	Glaser Marija
	Kočevar Samo
	Podlesnik Janko
	Krajnc Franc II
	Cimerman Franc II
	Cimerman Milivoj
	Kodrič Branko
	Tovornik Alojz
	Kirbiš Štefan
	Muršič Ciril
	Tumpaj Slavko
Nadzorni odbor:	
Predsednik	Vegan Martin
člani	Sluga Jože
	Centa Ciril
	Kancler Katarina
	Pešec Marica

Dosedanjemu predsedniku konference OOS Ivanu Zupaniču se je za njegov veliki prispevek pri delu v sindikatu v imenu predsedstva in DPO zahvalil Cater Drago.

Ob koncu so še občani zbor počastili mladi iz Mesne industrije ter naši pevci z zelo uspešnim in izbranim programom, s katerim smo se tako vsi skupaj vključili v proslavo slovenskega ulturnega praznika in obletnico Prešernove smrti.

Delegati so napolnili dvorano do zadnjega kotička

(Foto: L. C.)

Vam drage sodelavke

Razmišljanje ob 8. marcu - dnevu žena

Le nekaj dni nas loči od vašega praznika drage sodelavke, žene, bralke Perutninarja. Počastili vas bomo ob vašem prazniku. Čestitali vam bomo z izbranimi besedami, vam prinesli cvetja, morda celo darila. Tudi malico vam bomo servirali in zabavali vas bomo, če nas boste povabile. Srečne boste. Verjele boste, da ste popolnoma enakopravne, saj vam to priznavamo z našo pozornostjo.

Toda! Bodo te izbrane besede privrele res iz src, ali bodo le naučene uglajene besede. Ali bodo darila znak pozornosti ali tekma kdo bo dal več. Je vse to res simbol enakopravnosti? Ali vas je, drage žene, moč odkupiti z zabavo, katera je namenjena vam, a se vsi zabavamo? Mislite, da je naša kooperantka kmetica manj enakopravna, ker ji sodelavec (mož ali sin) morda ne bo posvečal tolikšne pozornosti. Poznate probleme naših kooperantk in drugih žena? Poznajo one vaše probleme, drage tovarišice!

Danes ni moj namen spraševati, čeprav je še mnogo nerešenih problemov. Res pa je tudi, da smo v naši samoupravni družbi uspeli razrešiti mnoge probleme in položaj ženske se je bistveno izboljšal. Tudi v Perutnini smo mnogokaj izboljšali, vendar menim, da ekonomska enakopravnost ni dovolj. Tudi na področju družbenopolitičnega življenja žena smo pri nas storili precej, toda premalo. To leto je politično izredno razgibano. Pripravljamo se na partijske kongrese. Volili bomo v organe upravljanja, v organe KS in vse do zveznih organov.

Ob tej politični aktivnosti želim opozoriti na družbenopolitično delo vseh vas drage tovarišice. Vem, da bo mnogokatera rekla, češ nimam časa, politika ni zame in podobno. Toda! Spomnite se vseh tistih žena, ki so skozi stoletja krvavele, na bojiščih za to kar mi že imamo in za kar se mnogi še borijo. Spomnite se žena bork — herojev med revolucijo in NOV. In še posebej vseh, ki so žrtvovale življenje za to, da sedaj lahko razvijamo našo samoupravno družbo. To ni bil boj za obstanek, to je bil politični boj naših narodov torej tudi žena.

Njim dolgujete to, da se aktivno vključite v delo delegacij, v katere vas je izbrala vaša delovna sredina. Izbrali pa so vas mnogo, kar tretjino vseh kandidatov za delegacije je žena in deklet. Enako je pri predlogih za organe upravljanja v TOZD in delovni organizaciji. Tudi za predsednico konference sindikata je bila izbrana ženska. Tudi mnoge druge boste izvoljene in prav takrat pa se začne vaša družbena in politična odgovornost. Tu se začne vaš aktivni praznik in resnična enakopravnost. V samoupravnih skupnostih boste odločale o tem, kako ženo — mater razbremeniti, da se bo lahko vključila v kulturno in družbenopolitično delo.

Čakajo vas mnogi problemi. Nekatere sem že nakažal, mnogih nisem. Tu je še nedovoljno razvito otroško varstvo, predvsem na podeželju in še posebej v vaseh Slovenskih goric in Haloz. Pereč je problem šolstva, celodnevne šole, šolskih malic. Problem je tudi vaše dodatno izobraževanje. Kulturno in društveno življenje mnogokje ni ali pa vsaj ne dovolj organizirano. Pa kaj bi našteval. Združimo se vsi v močno fronto borcev za samoupravne odnose za lepši jutri!

Ob vašem prazniku 8. marcu pa iskrene čestitke!

Uredništvo

Kadar vas tarejo težave, se spomnite, da se najdejo tudi taki primeri kot ga prikazuje fotografija. Mlada mamica ima za svojo družinico na razpolago 10m² vlažnega kletnega prostora. »Poligon« za učenje prvih korakov pa meri 150 x 70 cm. Za to »razkošno« stanovanje pa očka odšteje vsak mesec 30 starih tisočakov.

Ob tem bi se lahko mnogo reklo.

V Perutnini smo že rešili precej podobnih problemov, vendar pa bomo morali v bodoče biti še pozornejši.

Občni zbori OO sindikata so si bili podobni in povzitek vseh je bil izrečen na konferenci OOS, ki ga v tej številki objavljamo. Opozoriti pa kaže na to, da so na občni zbor OO Farme povabili tudi francoska monterja (na sliki drugi in četrty z leve), ki v valilnici montirata izvalilnike in drugo opremo.

Ob prevajanju jezika sta z zanimanjem spremljala zbor, saj jima je bilo vse novo, čeprav sta v domovini že precej slišala in čitala o Jugoslaviji in jugoslovanskem sindikatu. Povedala sta tudi, da sta bila tokrat prvič v socialistični državi na takem slavlju in da si Jugoslavijo sedaj precej drugače predstavljata kot sta si jo do tega zbora.

Seveda sta se z veseljem odzvala tudi povabilu na veselje del. Zadržanost in odtujenost je v prijetni družbi hitro izginila in verjetno ne bi nihče opazil, da nista naša člana delovnega kolektiva. Tudi zavrtela sta se rada ob zvokih slovenske narodno zabavne glasbe.

Iz Perutnine in Jugoslavije bosta odnesla prijetne vtise.

15. februarja smo ustanovili pri Perutnini planinsko skupino. Ustanovnega sestanka, ki je bil popestren s prikazom diapozitivov s poho dov v naravo in gore, se je udeležilo večje število interesentov. Izvolili so iniciativni odbor, ki naj do konca marca pripravi program dela. Takrat bomo izvolili tudi vodstvo planinske skupine.

Kaj pričakujemo od novih meril za osebne dohodke

Ob sprejemanju samoupravnih sporazumov o skupnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka in merilih za razporejanje dohodka in čistega dohodka ter delitvi sredstev za osebne dohodke smo se dogovorili, da bodo TOZD in delovna skupnost skupnih služb s svojimi pravilniki konkretizirale določila sporazumov in izdelale tak sistem nagrajevanja, ki bo baziral na uspehih in rezultatih opravljenega dela. To novo smer v politiki delitve sredstev za osebne dohodke, ki jo Zakon o združenem delu postavlja v ospredje, moramo razumeti tako, da je edino pravo merilo za vrednotenje dela delovni učinek in uspeh, ki ga posameznik doseže pri delu in ne v naprej določena plača.

Zadnja leta smo tudi v naši delovni organizaciji nazadovali pri uresničevanju načela delitve po delovnem učinku, saj so imela prevladujoč vpliv merila kot so: delovne ure, formalna kvalifikacija, delovno mesto, opustili pa smo enoto proizvoda in druge faktorje stimulativnega nagrajevanja. Sedaj želimo to pomanjkljivost odpraviti in spet uvesti enoto proizvoda, potom katere bi stimulirali količino opravljenega dela. Zraven količine bo predmet vrednotenja tudi kvaliteta dela, oboje pa vezano na uspešnost gospodarjenja preko dohodkovne mere. Dohodek kot poglavitni faktor uspešnosti dela bo v bodoče v direktni soodvisnosti z osebnimi dohodki. Če bo dohodek v odnosu na planiranega presežen, bodo osebni dohodki proporcionalno rasti, obratno pa se zgodi pri nedoseganju dohodka. Oba primera sta v pravilniku

opredeljena s posebnimi lestvicami, ki bodo služile kot mehanizem pri obračunavanju pripadajočega delitvenega deleža. Osebni dohodek nam torej daje rezultat dela, maso za OD za v naprej planiramo iz dohodka za normalni poslovni uspeh. Vrednost ima samo tisto delo, ki ustvarja dohodek. Zato moramo v bodoče biti bolj pozorni pri gospodarjenju in stremeti za čim večjim dohodkom. Nanj lahko vplivamo na različne načine, od preseganja plana proizvodnje oz. storitve, do zniževanja stroškov, racionalizacije dela in smoternega zaposlovanja, boljšega izkoriščanja strojev in opreme, smoternje porabo surovin in polizdelkov, marljivost in vestnost pri delu in vrsto drugih stvari, ki jim pravimo dobro delati.

Mnogo težje od določitve skupnih delovnih nalog za TOZD ali delovno enoto in kriterijev za določanje dohodkovne mere bo ugotavljanje delovne uspešnosti posameznega delavca. Po intenciji zakona bi morali razviti tak delitveni mehanizem, da bi ugotovili za vsakega posameznika delež in udeležbo v skupni masi osebnih dohodkov. To seveda ne bi bilo težko pri individualnih normah, teh pa imamo v naših temeljnih organizacijah malo. Večina del se opravlja v okviru skupinskih zadolžitve, kjer je količina in kvaliteta dela sicer izmerljiva, ni pa dovolj jasen in ugotovljiv prispevek posameznega delavca. Še težje stališče merjenja delovnega učinka imamo pri takozvanih režijskih delih, kjer delovne naloge niso količinsko, niti kvalitativno opredeljene in vezane na čas. Tej vrsti del

bo potrebno v bodoče posvetiti posebno pozornost. Rešitve bomo morali iskati v smeri, da najdemo tudi za ta dela potrebna merila, saj se vsako delo na nek način mora dati zmeriti. Pri iskanju rešitev moramo vedeti, da so tudi slaba ali nepopolna merila še vedno boljša od nobenih, saj prav gotovo prispevajo k boljšemu delu.

V pravilniku imamo opisano še ocenjevanje delovne uspešnosti. Uporabljali ga bomo tam, kjer ni meril in pa v skupinskih normah. Kriteriji ocenjevanja so: količina opravljenih del, kvaliteta opravljenih nalog, odnos do dela in ljudi ter odgovornost in gospodarnost. Uspešnost dela bodo ugotovljale posebne komisije na podlagi zbranih podatkov. Na osnovi te ocene bodo osebni dohodki lahko za določen odstotek varirali navzgor ali navzdol, glede na ugotovljen prispevek posameznika pri skupnem rezultatu. V času javne razprave in tudi kasneje bo potrebno te kriterije še dopoljevati, saj ocena ne more biti pavšalna, temveč mora sloneti na konkretnih merilih in izhajati z objektivnih dejstev.

Udeležba v skupni masi osebnih dohodkov je odvisna od zahtevnosti in sestavljenosti posameznih del, ki jih delavci upravljajo. Delovne naloge in opravila so ovrednotene z analitično oceno po metodi, ki je bila sprejeta s skupnim samoupravnim sporazumom o delitvi osebnih dohodkov.

Ocenitve so pripravile posebne komisije v TOZD in v skupnih službah. Vrednost posameznih del je izražena v točkah in

se primerja z najenostavnejšim delom, ki predstavlja indeks 100. V razpravi bo potrebno ugotoviti ali so komisije delo odobrile, pri čemer pa moramo biti realni in videti ne samo sebe temveč celi sklop zapletenosti delovnega in tehnološkega procesa, vključujoč odgovornosti in skozi to vrednotiti posamezna dela. K ocenitvam se prištejeta še dodatka za minulo delo in stalnost v delovni organizaciji. Da bi bile nove ocenitve čim bolj realne in med seboj vsklajene, smo opravili tudi dvakratno vsklajevanje med TOZD in delovno skupnostjo skupnih služb.

Planirana vrednost nove točke bo določena na prvih zborih delovnih ljudi. Predlaga se, naj bi znašala 10,50 din. Dejanska vrednost točke bo med letom sicer varirala in bo odvisna od boljšega ali slabšega dela.

Pravilnik ureja tudi sredstva skupne porabe ter njihovo trošenje ter druge osebne prejemke delavcev, pri čemer so v glavnem upoštevane smernice sindikalne liste za leto 1978.

Javna razprava se naj razvije v smeri vsebinskih dopolnitev pravilnika in ne okrog ozkih osebnih interesov po zvišanju števila točk. Pravična razmerja med nalogami in opravili so sicer važna in jih moramo kar najbolj zadeti. Nič manj pa niso važne rešitve, kako bomo merili in ocenjevali dejanski prispevek delavca k skupnim rezultatom dela. Zato se mora razprava orientirati predvsem na to področje, s čimer bomo napravili veliko večjo korist.

Komisija za izvajanje zakona o združenem delu

Zakon o delovnih razmerjih

Novi zakon o delovnih razmerjih je bil sprejet v Skupščini SR Slovenije dne 28. decembra 1977. Objavljen je bil v Uradnem listu SR Slovenije, št. 24/77, z dne 30. 12. 1977. Veljati je začel 8. dan po objavi, to je 8. januarja 1978.

Nekatera določila o medsebojnih delovnih razmerjih ureja že zakon o združenem delu. Posamezne značilnosti in določena pooblastila so dobile republike, da jih rešijo v svojih zakonih o delovnih razmerjih. Slovenski zakon je doživel tekem razprave številne dopolnitve. Končno smo, poleg zamude v tiskarni, sredi januarja dobili le 225 členov zakona o delovnih razmerjih. Sam zakon je razdeljen na 7 delov. Naj jih naštejemo: temeljne določbe; medsebojna delovna razmerja delavcev v združenem delu; delovna razmerja delavcev z delovnimi ljudmi, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov oziroma s civilno pravnimi in fizičnimi osebami; začasno ali občasno delo; nadzorstvo; kazenske določbe ter prehodne in končne določbe. Drugi del je razdeljen na 8 poglavij.

Vendar zakon ni rešil vseh

vprašanj in nejasnosti. Za določena razmerja je pooblastil delavce v temeljnih organizacijah, da jih sami rešimo v svojih samoupravnih aktih. To bomo storili s pravilniki o delovnih razmerjih. Tu naj omenimo še, da so z veljavnostjo novega zakona prenehale veljati določbe zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu in o medsebojnih razmerjih med delavci (Ur. list SRS, št. 18/74). Prav tako so se v Sloveniji od veljavnosti novega zakona o delovnih razmerjih prenehale uporabljati določbe (zveznega) zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu (Ur. list SFRJ, št. 22/73). To omenjamo zaradi tega, da bo jasno, kateri predpisi so veljavni in kateri se v praksi uporabljajo. Pojasniti pa je potrebno tudi, kaj še velja v naših samoupravnih sporazumih o medsebojnih razmerjih v združenem delu, ki smo jih bili sprejeli na podlagi obeh zakonov, ki pa sta 8. januarja letos nehala veljati oziroma se njune določbe več ne uporabljajo.

Veljavnost zakonov in določb samoupravnih sporazumov. V praksi bomo torej neposredno uporabljali določbe IV. poglavja

iz zakona o združenem delu — medsebojna delovna razmerja delavcev v združenem delu (od člena 161 do člena 219) glede urejanja delovnih razmerij in seveda v celoti določila novega zakona o delovnih razmerjih. Delavec v združenem delu pa ima tudi pravico zahtevati varstvo svojih pravic pri organih v temeljnih organizacijah, pa tudi kot pri sodiščih združenega dela in pri drugih sodiščih ter pristojnih organih. Tako ima tudi zakon o združenem delu v členih od 220 do 226 določilo o varstvu pravic delavcev in določene roke, v katerih mora delavec te pravice zahtevati ali uveljaviti. Republiški zakon pa je to področje rešil v 6. poglavju. Ostane še torej vprašanje, katera določila smemo uporabljati iz naših samoupravnih sporazumov o medsebojnih razmerjih? Povedano na kratko: samo določila, ki urejajo postopke in pristojnosti organov ter opisana dejanja kot disciplinske kršitve, torej tista določila, ki niso v nasprotju z določili zakona o združenem delu in zakona o delovnih razmerjih. V praksi se bomo torej posluževali predvsem določil zakona. Določbe samoupravnih sporazumov nam bodo se-

veda do izdelave novega pravilnika o delovnih razmerjih v pomoč zlasti pri posameznih postopkih glede pristojnosti posameznih organov in v drugih primerih, pod pogojem, da niso v nasprotju z določili zakona.

Rok za usklajitev samoupravnih aktov o delovnih razmerjih v temeljni organizaciji z določbami zakona je 11. decembra 1978. Glede na nujnost ureditve samoupravne zakonodaje v temeljni organizaciji glede delovnih razmerij je potrebno začeti z izdelavo tega samoupravnega akta takoj. To še tem bolj, ker je ta samoupravni akt poleg pravilnika o razporejanju dohodka in čistega dohodka ter osnov in meril za delitev sredstev za osebne dohodke delavcev, skupno porabo in druge osebne prejemke delavcev najbolj neposredno vezan na delo in življenje delavca v temeljni organizaciji. Od njegove samoupravne varnosti bo delovni učinek večji in njegova samoupravljalpska funkcija jasno opredeljena. To bomo dosegli le, če bodo naši samoupravni akti usklajeni in če bodo izražali voljo vseh delavcev.

Komisija za izvajanje zakona o združenem delu

Sklepi odbora za gospodarstvo

1.

a) Rejcem, ki so ali bodo skupno vhlavili do dva turnusa čisti ali mešani »Prelux«, bi poračunali razliko v višini 60 % povprečnega zasluzka po kom. oddanih živih piščancev napram doseženemu zasluzku treh predhodnih normalnih turnusov (pasme »Hubard«). V poračunu se upoštevajo tudi prelahki piščanci, ki so bili od-rejeni v konfiskat in sicer v primerih nadnormalnih količin.

b) Rejcem, ki bi skupno vhlavili več kot dva turnusa te pasme v letih 1977/78, bi za vsak nadaljni mešani ali čisti turnus »Prelux« obračunali razliko do 100 % povprečja treh predhodnih normalnih turnusov pasme »Hubard«.

c) Poračun za oddane piščance v letu 1978 pasme »Prelux« bi se naj izvršili sproti pod istimi pogoji kot je predlagano pod a) in b).

d) Vsi trije pogoji se morajo vključiti pred razporeditvijo dohodka na osnovi kriterijev dohodkovnih odnosov.

e) Odbor za gospodarstvo odobrava v skladu s pooblastilom, v gospodarskem načrtu, da se rejcem piščancev iz prejšnjih točk, za november in december doplača din 362.911,75 po posebnih obračunih TOK.

Doplačilo se izvrši v breme dohodka TOZD Mesna industrija, ki je predmet dohodkovnih odnosov za IV. tromesečje.

f) Povečanje prevzemne cene se obračuna v breme dohodka TOZD Mesna industrija, ki je predmet dohodkovnih odnosov.

2.

a) Pri izgradnji hlevov za rejo piščancev v letu 1978 HKS TOK Kooperacija Hajdina lahko odobrava naslednje kredite:

NAMEN KREDITIRANJA

gradbeni material do din
oprema do din
skupaj kredit do din
čas kreditiranja največ let
obrestna mera najmanj %
pričetek odplačevanja

Velikost hleva

	10.000 kom.	5.000 kom.
gradbeni material do din	280.000	117.000
oprema do din	220.000	143.000
skupaj kredit do din	500.000	260.000
čas kreditiranja največ let	10	10
obrestna mera najmanj %	6	6

Pri adaptacijah se odobrava kredit predvsem za opremo oziroma največ 27,50 din za kom. piščanca. Adaptirajo se lahko le objekti s kapaciteto najmanj 3500 kom.

b) Pri odobranju kreditov je treba upoštevati še vse dosedanje pogoje in opredelitve (voda, električna, soglasje, itd.).

c) Nova merila pri gradnji hlevov pri kooperantih se uporabljajo od 1. 1. 1978 dalje, za opremo pa od 1. 7. 1977 dalje.

3.

Prekliče se 3. sklep 11. redne seje Odbora za gospodarstvo z dne 5. 10. 1977 ter se obračunava interna prevzemna cena za krmila, dobavljena v IV. tromesečju po cenah, ki so veljale do 30. 4. 1977.

4.

a) Za TOZD Servis se odobri pokritje predvidene razlike stroškov, direktno iz dohodkovne povezanosti med TOZD, pred dokončno porazdelitvijo. Osnova za izračun razlike so prevoženi km hladilnikov po povprečni ceni 0,70 din.

b) Pri načrtovanju novih prevoznih sredstev je potrebno predvideti tudi nabavo vlačilcev (šleparjev) in prikolic, tudi pri prevozih krmil in piščancev.

c) TOZD se predlaga, da se naj v transportu čimprej uvedejo za daljše relacije pri hladilnikih tudi prikolice.

5.

Osnovna sredstva se 31. 12. 1977 revalorizirajo po predpisanih količnikih.

V TOZD Tovarna krmil se pri novogradnji uporabljajo indeksi tudi iz preteklih let glede na obseg izgradnje v posameznem letu.

6.

Samoupravni sporazum o porazdelitvi obveznosti in združe-

vanju sredstev — pogodbeni odnos s Sojarno v Zadru se zaenkrat ne predpiše oz. dokončen sklep o samoupravnem sporazumu bo sprejet po dodatnih informacijah na delavskem svetu DO.

7.

V zvezi z gradnjo poslovne stavbe Mesokombinata Perutnina Ptuj se lahko pristopi k zbiranju ponudb za spremembo dela fasade in v tej zvezi za spremembo predračunske vrednosti.

8.

Podpiše se samoupravni sporazum z Jugoslovanskim centrom za teorijo in prakso samoupravljanja v ustanavljanju. Za delegata se imenuje tov. Drago Carter.

9.

Z Aeroklubom Ptuj se sklene za leto 1978 pogodba za nakup 20 ur letenja za poslovno-komercialne in reklamne namene. Generalnega direktorja se pooblašča za sklenitev pogodbe z Aeroklubom Ptuj za realizacijo po pogodbi.

10.

Članom kolektiva se priporoča, da odstopijo obveznice za ceste Onkološkemu inštitutu Ljubljana, ki potrebuje sredstva za nabavo opreme za raziskavo rakastih obolenj.

11.

Društvo veterinarjev in veterinarskih tehnikov Maribor se odobrijo sredstva za izobraževanje v letu 1978 in sicer za tov. Bojnec Jožeta, Gliboto Anželko, Šajber Čedomirja, Kac Franca in Varga Cirila, skupno 1200 din.

Sredstva se dajo iz sklada za izobraževanje posamezne TO, kjer navedeni delajo.

12.

Iz sklada skupne porabe se odobrijo sredstva v višini 8000 dinarjev za nakup učil Osnovni šoli Gorišnica.

13.

Tov. Rojcu Borisu iz Ptuja se odobri štipendija za študij na II. stopnji ekonomske fakultete, smer poslovna informatika v Mariboru in sicer od 1. 1. 1978 leta dalje. Za obdobje september-december se štipendija ne izplača.

14.

Založniškemu tržaškemu tisku iz Trsta zamejskih slovenskem pristopi Mesokombinat Perutnina Ptuj kot podporni član za leto 1978 z 2000 din prispevka, ki se da iz skupne porabe iz združenih sredstev.

15.

Prošnji koroške mladine »Kladivo« za podporo njihove publikacije se odobri in se jim prispeva 1000 din iz sredstev skupne porabe.

16.

a) DS temeljnih organizacij se predlaga, da spremenijo sklep, da se v breme izrednih izdatkov odpišejo združena sredstva železnici za leto 1976, in sicer:

	din
Tovarna krmil	86.779,40
Mesna industrija	728.272,00
Servis	137.845,00
Commerce	70.884,90
	1.023.781,30

b) da se združena sredstva za železnico za leto 1977 pokrivajo v breme izrednih izdatkov (do 30. 9.) ostali del pa v breme dohodkov za leto 1977.

c) da se sredstva za železnico za leto 1976 za predpisovanje stroškov infra strukture (izgube) ne plačajo in ne upoštevajo pri razporejanju dohodka.

17.

Sredstva državnega kapitala KZRS se prenesejo v poslovni sklad in sicer ta sredstva dobija kmetijski temeljni organizaciji, in sicer:

	din
Perutninske farme	65.237.539,15
TOK Kooperacija	
Hajdina	9.529.741,39

Odbor za gospodarstvo bo že v tem letu proučil umestnost, da ta sredstva vrne, če ne bo prišlo do spremembe pri usmerjanju teh sredstev.

Delo v predelavi Mesne industrije

(Foto: L. C.)

Posebno obvestilo kooperantom

Vses rejce smo že obvestili, da bomo od 1. marca 1978 naprej izvajali določbo občinskih veterinarskih inšpektorjev o prepovedi gojenja domače perjadi na istem dvorišču kjer se pitajo piščanci po kooperacijski pogodbi. Da ne bi prišlo do kakršnihkoli motenj ob vhlavljanju, prosimo da rejci, ki še imajo domačo perjad isto takoj odstranijo, a najkasneje do nevedene dne.

Dvojna zmogljivost valilnice

Le nekaj mesecev je minilo od sporočila, da smo končali glavna dela pri gradnji žitnih silosov in pri tovarni krmil, naši dosedaj največji in najbolj zapleteni naložbi. V prejšnji številki pa smo prebrali, da je stekla proizvodnja v tovarni krmil in v novih devetih vzrejnih objektih reprodukcijske farme v Trnovcih. Danes se veselimo novega sporočila, da so končana glavna dela v novi valilnici na Turnišču, kjer smo pridobili več kot enkrat večjo zmogljivost.

Razširitev valilnice smo prognozirali v srednjeročnem programu ter pomeni za nas sklenitev kroga v verigi investicijskih naložb, katere bodo omogočale letno proizvodnjo 40.000 ton perutninskega mesa. V začetku bomo valili pretežno za prodajo DSP, za potrebe naše vzreje bo valilnica izkoriščena šele čez nekaj let.

POTEK PRIPRAVLJALNIH DEL

Ko smo se z letnim planom naložb leta 1976 odločili za razširitev valilnice, prvotno za 8 milijonov nato pa za 17 milijonov DSP, so hitro stekla pripravljala dela. Naročili smo izdelavo idejnih na to izvedbenih projektov. Kar štiri projektantske organizacije smo povabili, da nam dajo ponudbo in idejno rešitev. Izbrali smo najugodnejšo, in to PROJEKTIVNI BIRO Ptuj. Pogodba za izdelavo projekta je bila sklenjena ob koncu julija 1976. Glavna projektanta sta bila: za arhitekturo pa ing. Štefan KOTAR, za statiko pa ing. Jakob BLAZINA. Projekt instalacij so izdelali strokovnjaki IBT TRBOVLJE, zunanjo kanalizacijo in zunanjo ureditev pa ZAVOD ZA URBANIZEM Maribor. Projektantom je potrebno priznati, da so našli najugodnejše rešitve, čeprav se je delo na projektiranju nekoliko zavleklo. Medtem smo odkupili potrebno zemljišče, nekaj več kot 70 arov v podaljšku obstoječega dvorišča, zagotovili vsa potrebna soglasja, izdelali investicijski program in vložili zahteve za odobritev kreditov. Soglasje za naložbo od KMETIJSKE RAZVOJNE SKUPNOSTI smo dobili le s težavo in še to v dveh fazah. Zato tudi krediti niso bili pravočasno odobreni in smo morali začeti z lastnimi sredstvi.

KAKO JE POTEKALA ZIDAVALNA

V začetku aprila 1977 je bila izvedena licitacija za oddajo gradbenih, obrtniških in instalacijskih del. Od štirih gradbenih organizacij sta bili dve ponudbi nepopolni. Nekoliko ugodnejša ponudba je bila od GIP GRA-

DIS Ljubljana TOZD GRADBENA ENOTA Maribor. Zato je odbor za gospodarstvo na seji dne 22. 4. 1977 sklenil, da se dela oddajo gornjemu podjetju, s katerim pa je bila zaradi naknadnih razgovorov sklenjena gradbena pogodba šele junija. Rok za izgradnjo je bil dogovorjen v obsegu 105 delovnih dni, to je do 15. novembra 1977. Zaradi povečanega obsega del in nepopolnih instalacijskih načrtov, je bil rok podaljšán za več kot mesec dni, rok za ureditev okolja pa poteče konec marca.

Skupaj bodo znašala gradbena, instalacijska in obrtniška dela okrog 22 milijonov din, vrednost uvožene opreme s stroški (le 5 inkubatorjev, ostalih 5 bomo nabavili v naslednjem obdobju) pa 8 milijonov ali skupno 30 milijonov din.

Večji del potrebnih finančnih sredstev je lastnih. Delno pa so tudi kreditna sredstva Ljubljanske banke in v manjši meri Kreditne banke Maribor. Po investicijskem programu je znašal predračun celotne naložbe:

36 milijonov din za osnovne naložbe,

4 milijone din za obratne naložbe.

S preostalo nabavo še petih inkubatorjev predračunska vsota ne bo prekoračena kljub večjemu obsegu del.

IZVAJALCI DEL

Gradbena dela je izvedlo GIP GRADIS TOZD Gradbena enota Maribor, elektro instalacije in obrtniška dela pa ELEKTROKOVINAR Ptuj s sodelovanjem TOZD IMP Maribor in TIM Laško. Zanimivo je, da v strukturi vseh del odpade na gradbena dela okrog

Sedanji izgled valilnice z vzhodne strani

(Foto: L. C.)

35 %, na elektro instalacije in instalacijsko opremo 45 %, na obrtniška dela 15 %, na adaptacijo v prostorih stare valilnice, ki se funkcionalno povezujejo z novo, pa 5 % vseh del. Instalacijska dela vključujejo opremo dveh diesel agregatov, kompresorjev in opremo za recirkulacijo hladilne vode ter opremo za aklimatizacijo, kar predstavlja visoke postavke.

Gradbena dela so bila v roku končana in solidno izvedena. Zataknilo se je pri dobaviteljnih domače opreme (agregati, kompresorji), katera ni bila pravočasno dobavljena zaradi težav pri uvozu nekaterih delov, kateri se vgrajujejo v domačo opremo.

UVOZNA OPREMA

Oprema iz uvoza je bila pravočasno dobavljena od francoske firme BEKOTO. To so trenutno najmodernejši in funkcionalno izpopolnjeni stroji, kar jih ponuja evropska industrija. Razlikujejo se od sedanjih valilnikov po tem, da so tunelskega tipa in večje zmogljivosti. Značilni deli opreme v novi valilnici so trak za sortiranje DSP, zaprti trak za odnašanje odpadkov v prostor za odpadke, stroj za pranje les, instalacija za alarmni sistem in oprema za permanentno dezinfekcijo v stari in novi valilnici.

Montažo uvožene opreme so

opravili zaposleni sodelavci v valilnici in iz servisa pod vodstvom monterjev firme BEKOTO iz Francije. Pri sporazumevanju naših in tujih monterjev ni bilo posebnih težav. S skupnimi močmi je bila montaža opravljena v določenem roku. Dne 31. 1. 1978 je ustrezna komisija opravila tehnični pregled novozgrajene valilnice in montirane opreme in še isti dan smo vložili v nove valilnike prva valilna jajca.

RAZVOJ VALILNIC V NAŠI DO

Že med vojno je bila v sedanjih prostorih servisa urejena prva »umetna« valilnica za potrebe prodaje piščancev. Po vojni se je valjenje nadaljevalo, a je bilo zaradi nestrokovnega dela prekinjeno. Valilnik tipa Petersime je bil odpeljan v valilnico Kidričevo in po štirih letih zopet nazaj v Perutnino. V letu 1962 je začela delovati valilnica v adaptiranih prostorih ob starem mlinu (sedanji laboratorij pri mesni industriji). To je bila valilnica za potrebe lastne proizvodnje brojlerjev na farmi Breg. Zmogljivost valilnice je bila ca. 500.000 DSP na leto. Leta 1964 smo zgradili za tiste razmere sodobno valilnico ob farmi na Bregu. Valilnica je bila do takrat opremljena z valilniki domače proizvodnje Požarevac, ki so bili majhne kapacitete in tehnično nezanesljivi. V tem letu

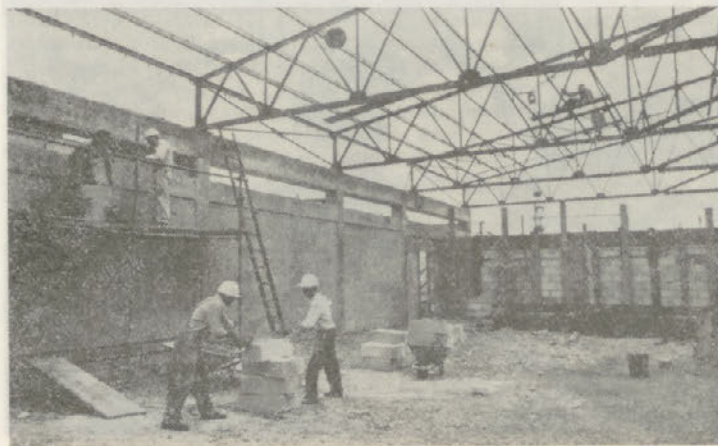
Začetek razširitve valilnice

(Foto: L. C.)

Med gradnjo

(Foto: L. C.)

Linija sodobnih izvalilnikov

(Foto: L. C.)

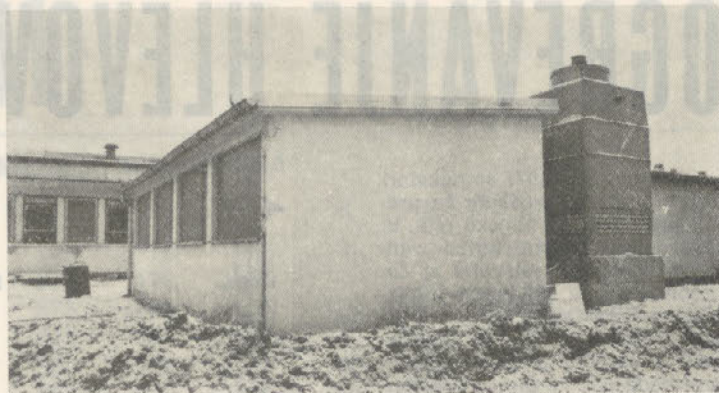
smo uvozili prva dva stroja od firme BEKOTO. Začeli smo z industrijsko proizvodnjo DSP. Kmalu je bila zmogljivost valilnice s 4 milijoni DSP na leto v celoti izkoriščena. Leta 1968 smo se vselili v sedanji stari del valilnice na Turnišču in jo v celoti opremili z valilniki Bekoto. Letna zmogljivost je bila 10 milijonov DSP. Valilnica je bila sodobno zgrajena s posebnim energetskim delom in centralno klimatiziranim zrakom.

V letu 1974 smo s prizidkom povečali zmogljivost valilnice na 16 milijonov DSP letno. Danes pa smo po vseh razširitvah valilnice priča letne tehnične zmogljivosti v višini 35 milijonov DSP.

Trak za odnašanje odpadkov predstavlja v higieni dela in pri sanaciji odpadkov veliko pridobitev. Odpadke odpravljamo s posebnim prevozom iz novoizgrajenega prostora v kafilerijo, kamor jih dovažajo novi trak v popolnoma zaprtem sistemu.

Stroj za pranje opreme nam omogoča vzdrževanje primerne higijene plastičnih vložkov, predalov in plastične embalaže, kar do sedaj praktično ni bilo mogoče. S tem pa se nam odpirajo n ove možnosti uporabe plastične embalaže za valilna jajca v prometu med farmo in valilnico.

Prav tako je velika možnost uporabe plastične embalaže za DSP v prometu med valilnico in

Reciklacijska postaja nove valilnice

(Foto: L. C.)

goriva. Dve nizkotlačni peči z zmogljivostjo 1 milijona kalorij na uro smo montirali 1968 leta in jih tokrat nismo adaptirali, izkoristili smo le rezervo, ki je pri taki občutljivi proizvodnji nujno potrebna. Primerno rezervo bomo zopet ustvarili, ko bodo obstoječe peči dotrajale in jih bomo zamenjali z novimi. Naprave za klimatizacijo smo zamenjali z novimi z ustrežno zmogljivostjo, saj potrebujemo v uri 17.000 m³ svežega zraka, segretega na 22° C in ovlaženega na 60 % relativne vlage. To je klimatizacija prostorov, medtem ko precizno klimatizacijo opravi valilnik sam.

Agregati za proizvodnjo električne energije so neobhodno potrebni v primeru izpada električnega toka. Na novo smo montirali dva agregata. Skupaj s starim agregatom znaša zmogljivost lastne proizvodnje električne energije 675 KW, zmogljivost motorjev pa 810 KM.

SISTEM KONTROLE

V valilnici bo skupno 48 valilnih strojev, od katerih predstavlja vsak tehnično celoto. Okvara na katerem koli stroju bi pomenila v kratkem času konec embrionalnega razvoja in s tem v zvezi ogromno materialno škodo. Človek ni sposoben pri tako občutljivi proizvodnji vse zadovoljivo kontrolirati. Zavedajoč se tega, smo montirali avtomatski zvočni in svetlobni sistem kontrole.

NAPRAVE ZA RAZKUŽEVANJE

Brez tehničnih pripomočkov ni mogoče opravljati kakovostno razkuževanje, ki je osnovni pogoj za uspešno valjenje. Poleg seda-

njih učinkov razkuževanja uvajamo novega, s katerim permanentno preko centralne naprave dovajamo razkužilo v valilnike. Prednost tega sistema je, da na enkrat razkužujemo celotno ozračje valilnikov neodvisno od človeških faktorjev. Tehnološki proces in vse, kar v biološkem smislu nastaja v valilnikih, lahko podrobno navedemo v številkah kolikor bi kdo posebej izrazil zanimanje.

POVEZANOST PROSTOROV

Novi del valilnice je v tehnološkem in organizacijskem smislu povezan s starim delom. Tehnološke poti so ločene in se ne križajo. Združujejo se v ekspeditu DSP, kar nam je omogočilo uvedbo navedene mehanizacije. Dosegamo visoko stopnjo kvalitete in higijene dela. Navedeni način gradnje nam omogoča dosegati primerno ekonomičnost glede na vloženo delo in porabljeno energijo tudi v primerih zmanjšanja proizvodnje.

V novem valilniku TU 24 je na enkrat vloženo 127.000 valilnih jajc. V tem trenutku razpolagamo z naslednjimi valilnimi zmogljivostmi:

- v predvalilnikih 1.800.000 valilnih jajc,

- v izvalilnikih 300.000 valilnih jajc.

V valilnici je nenehno vloženo blizu 2 milijona valilnih jajc, iz katerih 4-krat v tednu naenkrat pričivka po 120.000 novih piščancev. Piščance ni mogoče uskladiščiti za daljšo obdobje, zaradi tega jih sproti dostavljamo kooperantom in drugim kupcem po vsej državi. (Nadaljevanje na 9. strani)

Prvi piščanci na traku za sortiranje in pakiranje

(Foto: L. C.)

NOVA OPREMA

Sodobni valilniki Bekoto TU 24 predstavljajo v tehničnem, tehnološkem in organizacijskem smislu bistveni napredek in dovršenost sodobne tehnike. Stroj omogoča delovanje fizikalnomehaničnih faktorjev, ki imajo direkten vpliv na embrionalni razvoj zametka v jajcu. Sistemi ventilacije, ogrevanje, vlaženje, obracanje in kontrola, se bistveno razlikujejo od dosedanjih. Vse to omogoča zmanjšanje porabe energije, večjo preciznost valjenja, višjo produktivnost, večjo varnost in boljšo kvaliteto DSP.

Trak za pobiranje in pakiranje DSP je nedvomno velika pridobitev, ki nam omogoča večjo kvaliteto in kvantiteto dela. Zmogljivost traku je 25.000 DSP na uro.

kooperanti. Obe možnosti imata številne prednosti pred sedanjim načinom dela, zato jih nameravamo uvesti v bližnji bodočnosti.

Naprave za recirkulacijo tehnološke (hladilne) vode so posledica spoznanja, da je treba naravno varovati. Tudi ekonomski učinek je v našem primeru pomemben saj je voda draga. Velika količina tehnološke vode je dosedaj odtokala v kanalizacijo. V posebni zgradbi ob valilnici so montirane naprave za hlajenje, mehčanje in prečrpavanje, kjer vodo regeneriramo in ponovno uporabljamo v tehnologiji valjenja. To je edini primer rešitve v slovenskem in jugoslovanskem valilništvu.

ENERGETSKE NAPRAVE

Cisterni za 80 ton mazuta predstavljata perimerno zalogo

Montaža agregatov za proizvodnjo lastne električne energije

(Foto: L. C.)

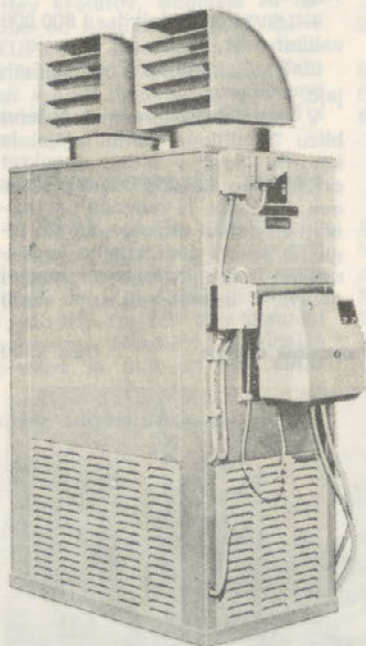
OGREVANJE HLEVOV PRI KOOPERANTIH

Ob koncu leta 1977 so nekateri kooperanti na Koroškem že prejeli prve peči na plinsko olje, ki jih izdeluje tovarna termo-ventilacijske opreme JUVENT iz Zagreba. Peči, ki jih naziva proizvajalec TERMOGEN, so raznih tipov. Posamezni tipi so opredeljeni s kapaciteto toplote, ki jo proizvede peč na uro, in s količino toplotnega zraka (20°C v m^3/h).

SEDANJI SISTEM OGREVANJA

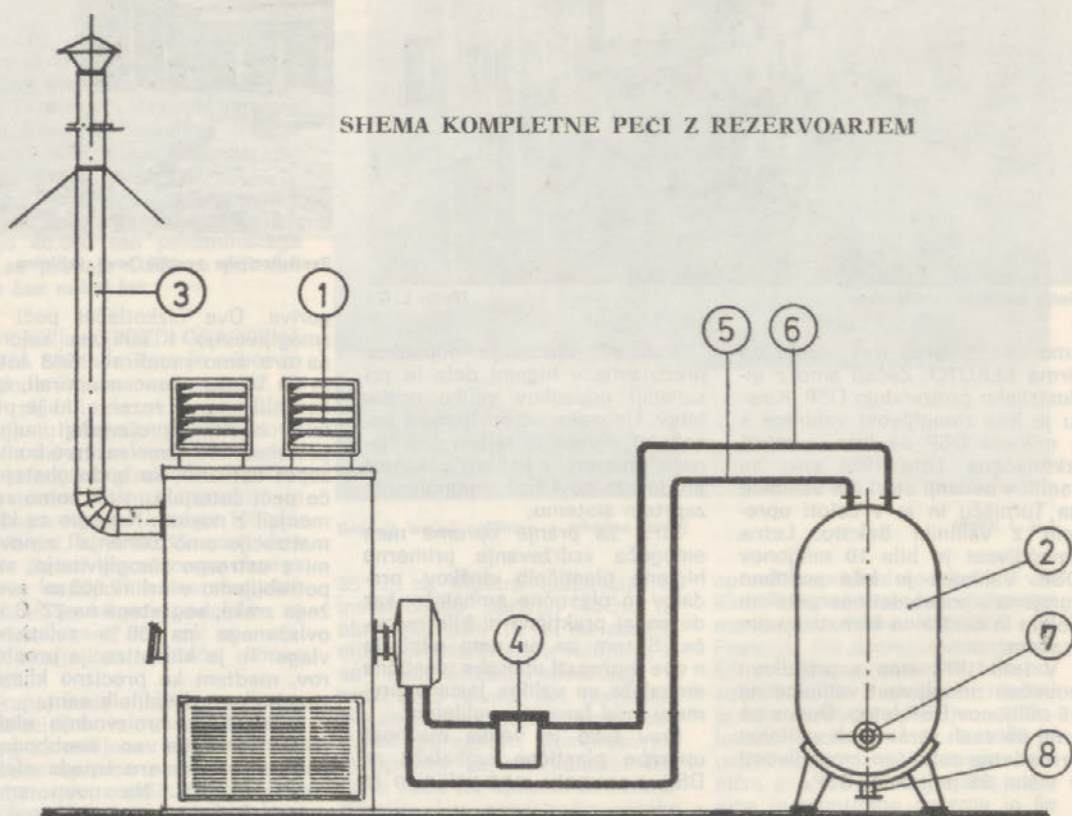
Doslej smo pri ogrevanju hlevov v kooperacijski reži uporabljali v večini primerov kombinirani način ogrevanja. Pri lokalnem ogrevanju piščancev (v obdih ob vhlavljanju) smo si pomagali s plinskimi grelci (koklje) pri dodatnem ogrevanju pa s pečmi na plinsko olje (masterji). Tudi vnaprej bo najbrž ostal ta princip osnovno vodilo. Vsak sistem ogrevanja ima dobre in slabe strani. Dosedanji sistem iz prakse dobro poznano skupno s kooperanti, zato ga tudi do neke mere obvladamo. Če rejci spoštujejo zakonitost, da to ob grelju s plinom dovajajo v rejni prostor zadostne količine svežega zraka, potem ponavadi ni nobenih problemov. Ob zanemarjanju tega ukrepa pa se predvsem v zimskem času pojavljajo gosti glavoboli rejcev (ob gorenju grelcev se porabi kisik, ostane pa ogljikov monoksid), nekaj rejcev pa je zaradi zatsrupitve z ogljikovim monoksidom moralo celo iskati zdravstveno pomoč.

Fotografija in skice grelca termogen

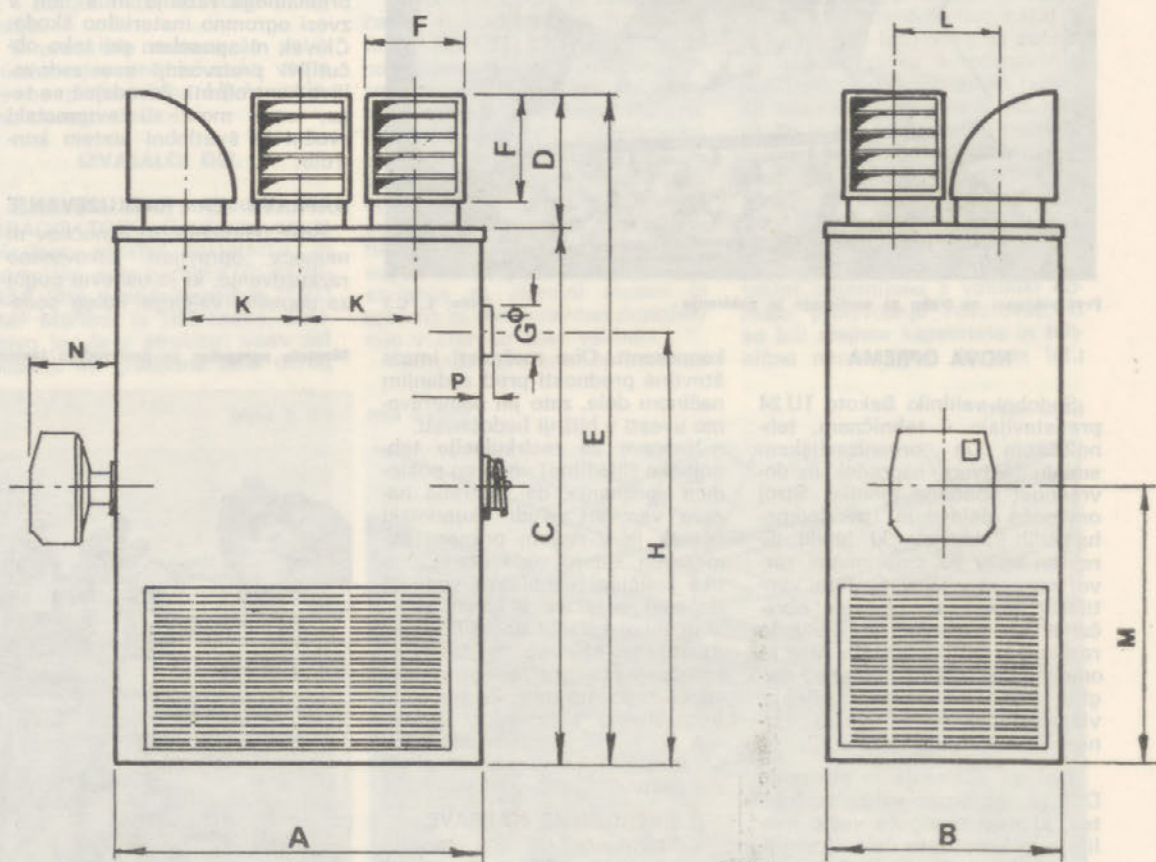

Pri ogrevanju s plinom ne pridemo nikoli v zagato, tudi če pride do izpada električnega toka. To je trenutno najzanesljivejši način ogrevanja. Občasne večje težave pa nam povzročajo v zimskem času že več let pomanjkanje plina.

HEMA KOMPLETNE PEČI Z REZERVOARJEM

1 TERMOGEN	5 POVRATNI VOD
2 DNEVNI REZERVOAR	6 DODATNA CEV
3 DIMNIK TERMOGENA	7 PRIKLJUČEK ZA POLNLENJE
4 FILTER ZA PLINSKO OLJE	8 PRIKLJUČEK ZA PRAŽNLENJE

TUDI S TERMOGENI

TIP

DIMENZIJE TERMOGENA

		A	B	C	D	E	F	G	H	K	L	M	N	P
MTP	25—37	878	580	1465	400	1865	300	178	1305	—	—	915	265	100
	50—65	1088	658	1650	475	2095	375	178	1380	—	—	940	265	100
	85—100	1300	780	1835	475	2310	375	202	1555	425	331	1025	265	100
	125—150	1400	1000	2120	525	2645	425	251	1835	450	501	1150	550	100
TB	1—2	1510	1160	2218	600	2818	500	200	2025	460	571	1150	550	170
TB	3—4	2052	1372	2770	750	3520	650	200	2453	665	650	1440	550	170

DRUGAČNA MOŽNOST OGREVANJA

Sistem ogrevanja s termogeni ima dobre in slabe strani, kar je odvisno od kvalitete oskrbe z električnim tokom.

Dobre strani. Peč ima odličen toplotni izkoristek energije (plinsko olje). Peč se montira v predprostoru hleva in piha prečiščeni topli zrak v hlev, onesnaženi zrak pa se odvaža po posebni dimni cevi skozi streho na prosto. Sistem je še posebno primeren za zimsko vlažno obdobje, saj topli in suhi zrak iz peči lahko močno relativno vlago precej zniža. Pri ogrevanju s to pečjo je posebej važno, da je izolacija stropa izvedena, ker je dovod zraka v hlev speljan v višini nad 2 m — torej pod stropom.

Delni prihranek je tudi pri porabi toka, saj ta prvih 10 dni ni potreben za drugo kot za ventiliranje slabega zraka od živali.

Zaenkrat še ne razpolagamo s poprečnimi podatki, ali je ta sistem dražji in za koliko — tudi če vključimo manjši pogin piščancev zaradi kvalitetnejše klime.

Slabe strani. Ob izpadu električnega toka termogen ne deluje. Ob daljšem izpadu so posledice v hlevih, zidanih na starejši način, npr. z navadnimi zidaki, lahko velike. Ugotovili pa smo, da v hlevih, grajenih s siporex zidakom, zaradi odlične toplotne izolacije ni bilo nobenih posledic celo ob daljšem izpadu delovanja termogena.

Možnost nabave imajo vsi rejci, ki še nimajo plinske centrale. Hranilno kreditna služba razpolaga s krediti pod pogoji, ki jih daje banka. Ker so kapaciteto.

V letošnjem letu bo na razpolago sledeče število termogenov:

10 kom. v prvem tromesečju,
20 kom. v drugem tromesečju,
30 kom skupaj v prvem polletju,

40 kom. v tretjem tromesečju,
70 kom. za leto 1978

V drugem polletju obstoji večja možnost dobave, če bi to pokazala potreba in interes.

K okvirnim cenam, ki so navedene v tabeli, je potrebno prišteti še stroške prevoza v znesku cca 700—800 din po kom. iz Zagreba do kooperanta.

Na zahtevo bomo interesantom posredovali tudi ostale podatke.

Jože REISMAN

TEHNIČNE KARAKTERISTIKE

TIP	Toplotni učin. kcal/h	Količina zraka m ³ /h	Potrošnja goriva		Instalirana moč kW	Teža v kg	Cena brez rezervarja za gorivo ca. din
			tekoče kg/h	plinsko Nm ³ /h			
MTP— 25	25.000	2.214	3	3,9	0,47	230	24.000
— 37	37.000	2.870	4,3	5,6	0,47	230	25.600
— 50	50.000	3.984	5,9	7,6	0,73	297	28.000
— 65	65.000	4.500	7,4	10	0,73	297	29.000
— 85	85.000	7.998	9,7	13	1,5	411	32.000
—100	100.000	8.782	11,4	15	1,5	415	35.000
—125	125.000	10.000	15	19	3,5	585	40.600
—150	150.000	11.442	17,6	23	3,5	585	44.500
TB-1	175.000	14.728	20,5	26,5	6,5	801	
TB-2	225.000	15.000	26	34	6,5	803	
TB-3	300.000	25.646	34,7	45,5	7,2		
TB-4	350.000	30.121	40,3	53	9,1		

* Podatki za potrebno količino zraka veljajo za zrak pri temperaturi 20° C.

Izvoz blaga v letu 1977

Naša delovna organizacija je registrirana tudi kot izvoznik. Za izvoz prihajajo v poštev perutninsko meso, valilna jajca, dan stari piščanci in divjačina.

Zaradi delnega pomanjkanja mesa na domačem tržišču in ob upoštevanju oskrbe jugoslovanskega potrošnika s perutninskim mesom, je izvoz tega blaga odpadel. Temu je bilo podrejeno tudi drugo blago iz našega proizvodnega programa — valilna jajca in dan stari piščanci.

Tako je bila tudi v letu 1977 — le divjačina prodana na tuja tržišča in to skoraj izključno ostala naš stalen in zanimiv izvozni artikel.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da smo tudi v letu 1977 težili k povečanju izvoženih količin, s

tem pa tudi k povečanju vrednosti, ustvarjene s prodajo na tuja tržišča.

V primerjavi z letom 1976 se je izvoz divjadi povečal: v količini za cca 30 % v dinarski protivrednosti za cca 49 % v skupni vrednosti ob upoštevanju izvozne stimulacije pa kar za 51 %

Z vidika ustvarjenega dohodka je za delovno organizacijo zanimiva celotna ustvarjena vrednost.

Ker pa smo predvsem pri oskrbi z nekaterimi važnimi komponenti perutninske krme dokaj odvisni od uvoza, ki ga moramo upravičevati z izvozom, je važna predvsem tista vrednost izvoza, ki jo ustvarimo s prodajo na kon-

vertibilno področje brez izvozne stimulacije.

Nam in tudi drugim tako imenovanim pasivnim izvozno uvoznim podjetjem se zaradi neugodne devizne bilance stalno zvišuje obveza za pokrivanje uvoza z izvozom delno tudi zaradi zviševanja cen uvoznega blaga zato je resnično važno, da vsako leto povečujemo vrednost izvoza. To nam je zadnja leta tudi uspevalo in po tej plati nismo imeli težav z upravičevanjem uvoza surovin, reprodukcijskega materiala, opreme in rezervnih delov.

Iz tega je razvidno, da nam je ob zadovoljstvu ustvarjenim povečanjem izvoza v letu 1977 ostala skrb in obveza, da bomo tudi v letu 1978 povečali obseg in vrednost izvoza. Ivan CVETKO

(Nadaljevanje s 7. strani)

KADRI

Za uspešno delo v valilnici so potrebni ustrezni kadri. Vedno smo se zavedali, da so za uspeh pri delu v valilnici poleg potrebnega teoretičnega znanja v veliki meri potrebni — požrtvovalnost, veselje do dela, zavest in točnost pri delu. Redko se pri katerem delu že majhne napake tako drastično maščujejo, kot je to možno pri valjenju. Delo ni fizično težko, vendar utruja in izčrpa zaradi stalne opreznosti in monotonije. Uspevali bodo kadri, ki imajo posebno voljo do dela s piščanci.

Sedanj kolektiv v valilnici smo formulirali iz ljudi, ki so v praksi dokazali, da imajo navedene vrline in katerih delo se je že v preteklosti visoko obrestovalo, saj je proizvodnja v valilnicah perutnine pospešeno potekala brez večjih izpadov in dosegla do danes preko 108 milijonov DSP.

KAJ SMO PRIDOBILI Z NOVO, POVEČANO VALILNICO

Rekli smo že, da je z novo valilnico dosežen eden od pogojev za nadaljnji razvoj proizvodnje perutninskega mesa v naši DO, seveda v odvisnosti od razvoja ostalih faz, zlasti od širitve kapacitet vzreje brojlerjev. Povečana proizvodnja DSP bo omogoči-

la ekspanzijo prodaje viškov DSP, kar bo predstavljalo za nas povečanje dohodka. Povečana valilnica, ki bo imela skupno z obstoječo zmogljivost 35 milijonov DSP letno, bo največja valilnica v Sloveniji in tudi v Jugoslaviji. Po opremljenosti, funkcionalnosti, po tehnološki zasnovi in po kvaliteti izvedbe je tudi najmodernejša.

Vsi delavci v Perutnini smo s tistimi, ki so sodelovali pri projektu, izvedbi in financiranju, lahko ponosni na novi objekt. Prepričani smo tudi, da bodo proizvodni in finančni rezultati takšni, da bodo upravičili vložena družbena sredstva. S. B. in I. Z.

Najstarejša perutninarka se je poslovila

V soboto 18. februarja 1978 nas je povabila naša sodelavka Marija HORVATOVA vse zaposlene v TOZD Perutninske farne z željo, da bi se ob njenem odhodu v zasluženi pokoj zbrali še enkrat vsi. Bila je srečna in ganjena, ko je videla, das mo se odzvali vabilu vsi, razen tistih, ki so morali kam drugam. Še posebej je bila zadovoljna, da se je vabilu odzval tudi gen. direktor Ivo TOMAŽIČ.

Naša Marija je začela delati in ustvarjati v časih, ko je nas večina še bila v otroških letih. Njen začetek dela sega v čase, ko je naša domovina doživljala burne čase tlačenja in zatiranja. Slovenski človek ni imel pravic in osebnih svoboščin, kakor jih imamo danes. Temni dnevi okupacije so minili. Domovina je bila porušena in siromašna. Potrebno je bilo v čim krajšem času ustvariti skoraj iz nič pogoje za življenje. V tistih časih so tovariši in tovarišice delavci, prispevali s svojim delom za izgradnjo in obnovo neizmerno napore. Močni in z idejo prepojeni delovni ljudje prepričani o boljši in srečnejši bodočnosti so se odrekli marsičemu. Verjetno mi ne bomo nikoli razumeli v celoti bistva moči in volje, ki je takrat prevevala našo Marijo ob delu v težkih pogojih.

Marija je skozi leta ob svojem marljivem delu doživljala spremembe in napredek. Ob uspehih, ki jih je doživljala delovna organizacija in iz leta v leto, iz majhnega podjetja, z malo zaposlenimi prenašala v industrijski gigant, je Marija utrdila v sebi zaupanje v ljudi, sodelavce, ki so prihajali in z enakim zagonom krepili in množili dobrine na temeljih, ki so jih postavili v začetku Marija in njeni maloštevilni sodelavci.

35 let marljivega dela je za Marijo. Ves čas od kar jo poznamo je na delovnem mestu bila marljiva, skromna in poštena. Dragocene izkušnje

so dale pečat njenemu tovariškemu odnosu do sodelavcev. Iz njenih ust ni bilo nikoli slišati tožbe, čeprav je bila večkrat postavljena s svojimi sodelavci pred težkimi nalogami, predvsem v zadnjih letih, ko je proizvodnja skokovito naraščala. Med sodelavci je vzbujala tovariške odnose, voljo do dela in odgovornost do družbenega premoženja. Poznamo jo vse skozi kot marljivo delavko in nam, ki smo mlajši naj služi za vse stranski vzgled.

Kaj bi nam sporočila Marija?

Verjetno samo eno, sto in stokrat doživeto resnico: za pridne bo vedno dovolj kruha. Ne pozabite pa, da ni naše poslanstvo samo zgolj delo in dobrine iz dela, ampak isto časno tudi medsebojni odnosi. Vzglede Marijine strpnosti, poštenosti in toplih človeških odnosov do sodelavcev skozi vsa leta njenega dela naj nas ob naših trenutnih slabosti krepki in dela močne.

Ne dovolimo samim sebi, da nas včasih težave, neuspehi vržejo iz tira in postanemo malodušni. V bodočnost zrimo z upanjem, kakor je to zrla naša sodelavka Marija in je bilo njeno zaupanje tudi poplačano.

Iz tega mesta smo dolžni obljubiti Mariji, da bomo še naprej delali dobro in se vse skozi trudili za še boljšim. Marija pa, ki je opravila svoje delovno poslanstvo in za služi oddih, zaželimo veliko let zdravja in osebne sreče v krogu svojih dragih.

Srečni bomo, ko nas bo obiskala na naših delovnih mestih. Zelimo si, da se ne pretrgajo vezi, ki smo jih stkali skozi vsa leta med seboj.

Draga Marija, draga sodelavka, dovolite, da se vam v imenu našega kolektiva, prijateljev še enkrat iskreno zahvalim za vaš delovni prispevek.

Anton Kolednik

(Foto L. C.)

Se na mnoga zdrava leta

Tokrat vam predstavljamo

Marijo Štrausovo poznamo kot dobro delavko, ki že vrsto let dela v Tovarni krmil kot evidentičarka v TOZD. Rojena je bila v Ljubljani vendar je naključje hotelo, da je prišla v Ptuj med nas perutninarje. Ker je zvesta revoluciji, sem se z njo pogovarjal predvsem o njeni dosegani revolucionarni poti. Komunist je že od leta 1944.

Tovarišica Štrausova vemo, da niste rojeni v Ptuj, pa me zanima od kod prihajate?

Rojena sem bila leta 1922 v Ljubljani, kjer sem preživela otroštvo in svoja mladostna leta. Tam sem končala tudi šolo. Ker pa v Ljubljani nisem mogla v stari Jugoslaviji dobiti zaposlitve, sem se priložnostno zaposlovala, največ v knjigoveznici. Začela se je vojna in za delo je bilo še

no je to, da smo takrat mladi aktivisti precej naivno razglašali ureditev svobodne domovine. Seveda to niso bile le besede, saj smo tudi verjeli, da v svobodni družbi ne bo davkov, da bo popolna enakost in podobno.

Kako pa ste potem prišli v Ptuj?

Po vojni sem delala na železnici in takrat nam je zvezna direkcija določala službena mesta. Sama sem bila tako premeščena v Maribor, občasno pa sem nadomestovala v Ptuj. V Ptuj je živel tudi moj brat, kasneje pa se je tu zaposlil še mož. Odšla sem z železnice in se zaposlila pri Mesninah, zato pa sem se tudi preselila v Ptuj. Bilo je to leta 1961. Mesnine so se hitro za tem priključile k Perutnini in

Marija Štrasova na delovnem mestu

(Foto: L. C.)

težje, še toliko bolj ker sem bila član delavske železničarske družine. Tudi z OF sem delala že v letu 1941.

Zaradi take situacije in težkih družinskih razmer sem se preselila na Gorenjsko. Tam sem se zaposlila, istočasno sem začela iskati zveze z odporiškim gibanjem Najprej so bile težave saj so bile aretacije na dnevnem redu. Kasneje sem zvezo vzpostavila in nato delala ilegalno do jeseni leta 1944.

28. avgusta 1944 sem odšla v partizane in to je bil moj naj-srečnejši dan. Prva — pozdravna beseda ob prihodu je glasila: »Tovarišica Musa (to je bilo njeno partizansko ime), danes pa si sprejeta v SKOJ!«

Na tem sprejemu je bil tudi tovariš Lojze Dolinar-Bojevit.

In kaj bi nam povedali o partizanskih dnevih?

Povem lahko, da je bilo to najlepše obdobje mojega življenja. Bil smo polni optimizma, še posebej skojevci. Aktivnejše in napredno misleče mlade člane so takrat sprejemali v SKOJ, v KP pa starejše člane. Interesant-

tako sem od leta 1961 pri Perutnini.

Ce sedaj primerjate predvojno stanje s sedanjim razvojem naše družbe, kaj bi nam lahko povedali?

Današnjega napredka ni mogoče primerjati s predvojnimi gospodarstvom v Jugoslaviji. Tudi kot politični aktivisti si takega napredka nismo mogli predstavljati, saj se nam v takratni besedi še sanjati ni moglo, da bi se lahko tako dvignili.

Govorite o izrednem napredku naše družbe in gospodarstva v kar ne dvomim, vendar mnogokrat slišimo prav na ta račun graje »povratnikov«, ki so delali v tujini.

Veste, tisti, ki propagirajo Nemčijo ali druge kapitalistične dežele vidijo njihov sedanji standard ne pa razvoja. Tisti ne vidijo, da so Nemci med II. svetovno vojno pobrali zaklade vse Evrope in Afrike, pa še Amerika jih vedno podpira. Mi smo v Jugoslaviji začeli z izropano blagajno, kljub temu pa smo, zahvaljujoč naši samoupravni social-

(Nadaljevanje na naslednji str.)

Morda vas bo zanimalo tudi to

V prejšnji številki Perutnarja smo med drugim pisali o izidu referenduma o združevanju kmetov kooperantov v temeljno organizacijo kooperantov (TOK). Visok odstotek odločitev »ZA« priča o visoki stopnji osveščenosti naših kooperantov. In kaj so povedali o sporazumih, pričakovanih in odnosih kooperanti.

Stepan Lovrec iz Gornjega Mihajlovca — okolica Čakovca

Prej sem kooperacijsko sodelova s Koko Varaždin. Nismo našli skupnega jezika, zato sem začel sodelovati s Perutnino. Tu so boljši pogoji, boljši zaslužki, pa tudi medsebojni odnosi so na mnogo višji ravni.

Prepričan sem, da bo novi sporazum prinesel mnoge prednosti kot za kooperante tako tudi za Perutnino. S podpisom sporazuma imam namen združiti delo in sredstva, saj sem zadovoljen z medsebojnimi odnosi, pa tudi z obračunom.

Minka Kmetec iz Cirkovc, sodeluje s Perutnino že devet let, trenutno pa krmí 8.000 piščancev v enem turnusu. Je članica delavskega sveta TOZD Kooperacija.

O referendumu pa je povedala sledeče:

stični družbeni ureditvi, v zadnjih 30. letih napredovali za več kot stoletje.

Povedali ste, da je tak napredek lahko samo v samoupravnem gospodarstvu. Menite, da smo dovolj samoupravljalci?

Sama sem mnogo delala na tem, da bi vzpodbudila samoupravljalno zavest. Delavci v veliki večini menijo, da pomeni »naše« to, da lahko vsak koristi neko dobrotno, pozabijo pa, da mora vsak za to dobrotno tudi prispevati. To s čimer v naši družbi razpolagamo je naše, nas vseh ne pa vsakega posameznika. Spoznati bi morali, da je samo v tem družbenopolitičnem sistemu, ki ga imamo, možno sodločati. Tega noben drug režim ne more dati. Koliko pa je v tem samoupravljanju še formalnosti, to je odvisno samo od časa in osveščenosti naših delovnih ljudi. Prepričana pa sem, da bomo samoupravljanje samo še naprej razvijali. Nazaj nikdar več ne bomo šli.

Ob koncu naj povem, da je tovarišica Štrausova res revolucionarna družbenopolitična delavka kar dokazujejo tri prejeta državna priznanja in to: red zaslug za narod, red hrabrosti in orden dela s srebrnim vencem.

Poslednje je sprejela za vzorno delo in družbenopolitično aktivnost v Perutnini.

Še enkrat iskrene čestitke.

Urednik

Mislím, da ta sporazum za Perutninine kooperante ni nobena novost, saj vsebinsko že sedaj izpolnjujemo določila teh sporazumov. Z referendumom te medsebojne odnose in povezanost le formalno potrjujemo.

V nadaljevanju pa je dejala, da v začetku tudi problemov ni manjkalo, vendar jih je bilo z obojestranskim prizadevanjem, zaupanjem in vztrajnim delom mogoče odpraviti.

Delo jo veseli.

Aleksander Jakovljevič iz Sp. Jablan je bil predsednik glasovalne komisije za tri področja in sicer za Dravsko polje, Haloze in Ptujsko polje.

O referendumu takole razmišlja.

Menim, da je sporazum samo še utrjevanje odnosov, ki so med Perutnino in kooperanti vladali že do sedaj. Kooperant bo s tem novim sporazumom samo pridobil, saj bo pridobil pravice delavca v združenem delu. Bolj neposredno bo lahko vplival na delitev dohodka in čistega dohodka. Z združevanjem dela in sredstev lahko obe strani pridobita, kajti zavedati se moramo, da posameznik pomeni malo, združeni pa bomo še močnejši. Rizika pa se, tako sem prepričan, pri tako močni in solidni delovni skupnosti kot je Perutnina, ni treba bati.

Antona Brgleza iz Črešnjevca smo že predstavili v eni izmed prejšnjih števil Perutnarja. O referendumu v Slovenski Bistrici pa je dejal.

Mi Perutnarji smo že najmanj 90 % pred drugimi kmetijskimi delovnimi organizacijami. Ves čas imamo programirano proizvodnjo za več let vnaprej. Tega druge nimajo. Nismo pa še imeli urejenih dohodkovnih odnosov in prav te bomo uredili s sporazumom, za katerega danes glasujemo.

Prepričan sem, da bo 80 % kooperantov tudi podpisalo sporazum o združevanju dela in sredstev. Prednosti take združitve so jasne, vendar je pri nekaterih kmetih še prisoten strah pred zadrugami, ki smo jih ustanavljali takoj po osvoboditvi. Ta strah je odvečen, saj se po podpisu sporazuma lastništvo ne spremeni.

Naj povem še to. Ptujskega perutnarja kooperanti zelo radi čitamo. Z glasilom dobimo največ informacij, ki izhajajo iz delovne organizacije vendar menim, da bi morali povzete vse samoupravnih aktov objaviti v zelo poenostavljeni obliki — tako kot to zna naš direktor

Na referendumu v Slovenski Bistrici

(Foto: L. C.)

Reisman. Akti, ki smo jih na sestankih obravnavali, so tako strokovno napisani, da jih mnogo kooperantov ne razume, zato pa se težko odloči za novosti. Prav bi bilo, da bi več pisali o problemih kooperantov.

Marija Zabukovšek iz Žižca pa je dejala:

Posebno sem zadovoljna s pospeševalno in veterinarsko službo Perutnine. Če se pokaže potreba, so oboji v najkrajšem možnem času pri kooperantu, da pomagajo. Včasih celo prej, kot če bi klical zdravnika k bolnemu človeku.

Marija je naš kooperant že 6 let in redi v turnusu 7.700 piščancev.

Elica Žnidar redi svoje številne jate v Koblah v bližini Loča že 3 leta. Med razgovorom pa je povedala.

Kadar so dobri rezultati smo zadovoljni, ko pa gre slabo se hudujemo. Verjetno smo še vsi premalo osveščeni, da bi se dovolj zavedali, da tudi delavci v Perutnini in tudi drugod nimajo vedno le uspehov.

Moram pa pohvaliti vašo pospeševalno službo, ki je res odlično organizirana, le da imajo »terenci« prevelika območja. Če bi bili zadolženi za manjša območja, bi nas večkrat obiskali in prepričana sem, da bi bili rezultati še boljše.

Elica Satler je doma v Draži vasi pri Konjicah. Kooperantka Perutnine je že 9 let in trenutno redi v enem turnusu 17.000 piščancev.

Z Elico smo se pogovarjali kaj meni o obveščeni. Bila je kratka.

Obveščani smo bili dobro, vendar manj obveščeni, saj so bile mnoge informacije preveč učeno pripravljene, da bi jih lahko vsi pravilno razumeli.

Jože Selih doma iz Dobrave je bil predsednik glasovalnega odbora za področje Slovenskih Konjic. Je tudi član odbora za informiranje. Kooperant Perutnine je že 9 let in včasih je že redil celo 40.000 piščancev v turnusu.

Povedati moram, da mi vsa določila sporazuma še niso popolnoma jasna, vendar sem se odločil »ZA« sporazum. Perutnina je ugledna in močna firma, zato verjamem, da bomo s podpisom sporazuma dosegli določene prednosti. Menim pa, da je še vedno premalo kooperantov dovolj osveščenih, da bi te prednosti lahko že sedaj videli.

Sam gospodarim in delam načrtno, zato bi skoraj lahko trdil, da delam sedemurnik.

V zvezi z informiranostjo pa je povedal.

Več bi morali poenostavljeno pisati o samoupravnih aktih, da bi jih vsi razumeli, le tako bi najbolj pomagali kooperantom pri izvajanju samoupravljanja. Še to. V Perutninarju bi se moralo pojavljati več avtorjev. Tudi o kooperantih bi bilo potrebno več pisati, seveda pa je potrebno tudi priznati, da so še mnogi dokaj kritizersko razpoloženi.

Jože je povedal, da tudi sam pripravlja prispevek. Ni pa pozabil niti na delegatska razmerja.

Povem lahko, da se naši delegati kaj malo povezujejo in posvetujejo z bazo. Predlagam, da bi se večkrat dobili, recimo ob nedeljah, pa četudi v gostilni in se pogovorili o dosežkih, problemih, razvoju, pa tudi o politiki. Za tako organizacijsko obliko bi bilo prvotno malo kooperantov, ko pa bi videli napredek, bi se sigurno pridružili še ostali.

Tako mislijo ti in — sporočite, kaj mislite vi?!

Urednik

